

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 4. An professionem præcedere debeat integer annus Probationis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

ratio est, quia probatio Novitii eò ordinatur, ut ipse experiatur Religionis austeritatem, cujus magna pars consistit in habitu, ideoque non potest censi probatus, qui habitum non gestavit; & constat ex Tridentino relato *num. 2662. ibi*: nec qui minore, quàm per annum, *post susceptum habitum*, in probatione steterit, ad professionem admittatur, ac proinde vult, quòd non nisi post susceptum habitum, annum probationis inchoare, censendum sit. Hinc habitum regularem à Novitiis deferendum esse de essentia, atque substantia anni probationis, tradunt Azor, *cit. l. 12. c. 2. quest. 9. Fr. Emman. cit. q. 15. a. 9. Sanchez cit. l. 5. c. 4. num. 29.* & plures alii, quos citat, & sequitur Barbof. *in Trid. sess. 25. de Regular. c. 15. num. 36.*

2673 Verùm spectatà rei naturà, & seclusis particularium Religionum statutis, oppositum est probabilius, nimirum ad substantiam legitimæ probationis non requiri, quòd ea fiat suscepto habitu; hoc enim limitant plures ex cit. Authoribus, ut non procedat. 1. si regula alicujus Religionis à Pontifice approbata aliud præscriberet, vel usus legitimè præscriptus id obrinisset. Deinde, si talis esset Religio, quæ habitum proprium non haberet, ut non habet Societas JESU, cujus Religiosi ex usu regionis, in qua habitant, vestiuntur, secundum Sanchez in præcepta *Decal. tom. 2. l. 6. c. 8. num. 70.* Unde licet Novitius deferre debeat habitum, quo regula, vel statutum, aut consuetudo cujusvis Religionis uti vult, non esse tamen de substantia anni probationis Novitium induere habitum Novitiorum ab habitu Professorum distinctum, resolvunt Suarez *tom. 3. de Relig. l. 5. c. 14. num. 10. Fr. Barth. de Vecchis D. 11. D. 7. n. 3. Tambur. tom. 3. de jure Abbatum, D. 6. q. 8. n. 5. & 6.*

2674 Probari etiam potest. 1. ex *c. unico, dist. 53.* ubi Gregorius Papa scribens Episcopo Siciliae de lege Mauritii Augusti, ne, qui militia, vel rationibus sunt publicis obligati, ad Ecclesiasticum habitum veniant, si qui verò, inquit, ex militariibus Viris in Monasteriis converti festinant, non sunt temerè suscipiendi, nisi eorum vita fuerit subtiliter inquisita; &

juxta normam regularem *debent in suo habitu per triennium probari, & tunc monachicum habitum, Deo auctore, suscipere; & c. Multos. 23. dist. 54.* ibi: unde necesse est, ut, quisquis ex juris Ecclesiastici servitute, vel secularis militia, ad Dei servitium converti desiderat, *probetur prius in laico habitu constitutus.*

Et quamvis aliqui dicant, hos canones usi esse abolicos; vel nomine vestis *laicalis*, intelligi habitum Novitiorum, prout est distinctus ab habitu Professorum; hoc tamen non probatur; nam, quod assumitur ex Trid. probabiliter intelligitur solum pro casu, quo ex gestatione habitus inducitur tacita professio; deinde Concilium aliud non voluit, quàm quòd regulariter, & stante consuetudine recepta annus probationis non inchoetur, sive computandus sit nisi ab eo die, quo habitus suscipitur, quia admissio ordinariè, & ex consuetudine communiter nunc recepta fieri solet per susceptionem habitus Religiosi; non autem absolute, & seclusa tali consuetudine; de quo plura Suarez *cit. tom. 3. l. 5. c. 13.*

S. 4.

An professionem precedere debeat integer annus Probationis?

2676 Jure antiquo tempus probationis, ante professionem fuisse varium; nam juxta Alexandrum II. canonicà institutione interdictum fuit, *Monachum ante unius anni probationem effici*, ut habetur *17. q. 2. c. Consuetudo. 1.* alibi autem, ut dicitur *19. quest. 3. c. Monasteris. 6.* Monasteriis omnibus districtius interdictum erat, ut eos, quos ad conversationem susceperint, *præquam biennium in conversatione compleant*, nullo modo audeant tonsurare. Sed hoc spatio vita, moresque eorum sollicitè comprobentur: ne quis eorum aut non sit contentus eo, quòd voluit, aut ratum non habeat, quòd elegit. Deinde *17. q. 2. c. si quis. 3.* constitutum fuerat, ut, si quis incognitus Monasterium ingredi voluerit, *ante triennium Monachi habitus ei non præstetur.* Denique *c. unico, dist. 53.* in militibus religionem ingredientibus

Hhhh 3

requi-

requiritur probatio *per triennium* in suo habitu; hac jure antiquo.

2677 Jure autem novo Innocentius III. statuit, Professionem Monachi, vel Canonici Regularis, ante *unius anni* probationem nec fieri, nec recipi debere, ut habetur c. *Ad Apostolicam*. 16. h. t. ibi: *eum Monachum fieri ante unius anni probationem regularis institutio interdicit*. Sed quia Pisanus Archiepiscopus ex eodem Pontifice quaesivit, *an professio citius facta valeret*, si ante tempus probationis regulariter praefinitum, is, qui converteri desiderat, habitum recipit, & professionem emittit, Abbate per se, vel per Alium professionem recipiente monasticam, & monachalem habitum concedente? ratio videbatur ex eo, quia, ut uno anno probatio duraret, constitutum est non solum in favorem Conversi, sed etiam Monasterii; ut & ille asperitates illius, & istud Mores illius valeat experiri; favori autem sibi concessio videntur renuntiare posse, consequenter valituram professionem. Ad hoc respondit Innocentius: *quod uterque tali casu renuntiare videatur ei, quod pro se noscitur introductum*: ideoque obligetur per professionem emissam pariter, & acceptam ad observantiam regularem, & verè Monachus sit censendus: quia *multa fieri prohibentur, quae, si facta fuerint, obtinent firmitatem*. Addit tamen, prohibendum esse Abbatibus, *ne passim ante tempus probationis quoslibet indiscretè recipiant*: & si contra formam praescriptam quoslibet indiscretè receperint, animadversione debita esse corrigendos: cum *in subsidium fragilitatis humane spatium probationis sit regulariter institutum*.

2678 Ex hoc habetur, quod jure hujus c. tempus Novitiatus fuerit unius anni, sic tamen, ut, si infra annum expletum de consensu Novitii, & Religionis emissam fuit professio, ea valuerit, quamvis, si indiscretè Novitius ad professionem, anno probationis necdum elapso admitteretur, reprehendendus esset Abbas, ut ait textus; ab hoc tamen exceptae sunt duae Religiones Minorum, & Praedicatorum; nam ad has ante annum Novitiatus expletum non poterit admitti Novitius per c.

non solum. 2. h. t. in 6. ubi Alexander III. scribens Fratribus Praedicatoribus, & Minoribus, *Vobis*, inquit, *de Fratrum nostrorum consilio in virtute obedientiae, & sub poena excommunicationis, auctoritate praesentium, districtius inhibemus*, ne intra annum probationis elapsum (qui est maxime in subsidium fragilitatis humanae regulariter institutus) quemquam ad professionem vestri ordinis, seu renuntiationem in seculo faciendam recipere, nec institutum intra hujusmodi annum aliquatenus impedire, quo minus intra ipsum ad aliam Religionem, quam maluerit, transeat: vel (nisi major tamen quatuordecim annis existens professus sit tacite, vel expresse, aut evidenter constet, illum vitam voluisse mutare: *quod tamen non praesumitur*, nisi clara probatione, vel competentibus indiciis ostendatur) omnino ad seculum redeat, sicut de sua voluntate processerit, praesumatis. Quod si forte contra hanc nostram prohibitionem, quemquam recipere praesumpseritis, *decernimus eum (qui taliter receptus fuerit) nullatenus vestro esse ordini alligatum, vosque a receptione quorumlibet ad professionem ejusdem ordinis fore ipso facto suspensos*, & insuper poena subjiendos, quae fratribus ipsius ordinis pro culpis infligi gravioribus consuevit.

Hac constitutio deinde à Bonifacio 2679 VIII. extensa fuit etiam ad alios Ordines Mendicantes, ut habetur c. *Constitutionem*. 3. eod. in 6. ubi sic loquitur: *Constitutionem Innocentianam, qua prohibet converterum professionem recipi ante annum probationis elapsam*: pia memoriae Alex. Papa IV. praedecessor noster, ad fratrum Praedicatorum, & Minorum ordinem duntaxat declaravit extendi; *Unde Nos pari similitudine rationis induci, declarationem eandem ad aliorum Mendicantium ordines prorogamus: in aliis autem religionis professio expresse vel tacite fieri potest licite intra annum*. Sed expresse emissam (etiam seculari habitu non mutato) illi religioni praecise obligat, quam profitens est professus: Tacite vero facta intra probationis annum per susceptionem habitus (qui profitentibus tantum datur) non illi speciali

cialiter, cuius habitus est susceptus, sed generaliter religioni alicui recipientem obligat, si aetatis apta sit: si sciens, & voluntarius ac triduo perseveret.

2680 Ex his iuribus collig. 1. quod Prædicatores, & minores infra annum probationis quemquam ad sui Ordinis professionem recipere non possint, quod si fecerint, receptus obligatus non est eorum Ordini, & ipsi à receptione professionis aliorum sunt suspensi, & puniendi poenâ, quæ pro gravioribus culpis eis consuevit infligi; sic Vivianus in Rationali juris canonici pag. 300. & alii; 2. idem dicendum de omnibus Religiosis Mendicantibus, qui aliquem recipiunt ad professionem non expleto probationis anno per dict. c. *Constitutionem*; secus de aliis, non Mendicantibus, quantum est vi juris communis; quia extensio c. *non solum*, loquentis de Prædicatoribus, & Minoribus, per c. *Constitutionem* porrigitur solum ad Ordines Mendicantes, adeoque in vigore suo quoad alios non Mendicantes manet, quod dixit Innocentius III. in c. *Ad Apostolicam*. 16. h. t. de quo num. 2677. & illi censuræ, de qua dictum est in præmissis iuribus, etiam subijci quoad illud punctum Moniales Ordinum Mendicantium, tradit Sanchez de matrim. l. 7. D. 25. num. 22. & in Decalog. tom. 2. l. 5. c. 3. a num. 18. Sed hæc vi juris ante Tridentinum, in quantum attingunt professionem ante completum Probationis annum.

2681 Postea enim in dicto Concilio sess. 25. de Regular. c. 15. (de quo num. 2662.) expressè decretum est, ne qui minore tempore, quam per annum post susceptum habitum in probatione steterit, ad Professionem admittatur; &c. Ex hoc Concilii decreto deducitur. 1. professionem ante expletum Novitatus annum factam esse nullam; ita Sanchez in Decal. tom. 2. l. 7. c. 4. num. 8. Fr. Emmanuel Q. Regul. tom. 2. q. 2. a. 7. & tom. 3. q. 15. a. 1. cum seqq. Azor p. 1. l. 12. c. 2. q. 6. cum aliis; & colligitur ex finali- bus eius decreti verbis, ibi: *professio autem ante facta sit nulla, nullamque inducat obligationem, &c.* quæ clausula non tantum afficit primam decreti partem de professione facta ante completum 16. aetatis annum; sed etiam secundam, de

facta ante completum probationis annum; cum utriusque subijciatur sine termino restringente illam solum ad primam decreti partem.

Hoc tamen Conciliare decretum, quo- 2682 ad secundam partem de professione non admittenda, vel facienda ante expletum probationis annum intellige, nisi aliquibus speciali privilegio aliud concessum sit. Nam, ut refert Barbosa c. *ad Apostolicam*. 16. h. t. num. 4. ex privilegio Pii V. sub dato Romæ apud S. Petrum 23. Augusti 1570. *Novitii in articulo mortis existentes* ante expletum probationis annum, ut lucentur, atque consequantur indulgentias, possunt profiteri, quod ad literam refert Fr. Ludov. Miranda in Manuali Prælatorum tom. 1. quæst. 22. a. 10. dicens, huiusmodi concessionem non esse revocatam per Gregor. XIII. in sua constitut. incip. *In tanta negotiorum mole*, qua revocavit, quicquid concesserat Pius V. super statu, & regimine Monachorum, & Sanctimonialium contra jus, & contra decreta S. Concilii Trid.

Hujus rationem reddit; quia Gregorius ibi non loquitur de illis gratiis, & indulgentiis, & maxime concessis in mortis articulo Monachis, & Sanctimonialibus, sed tantum de aliis gratiis, & privilegiis spectantibus ad statum, & regimen eorundem Monachorum, aut ipsarum Monialium: idem etiam tenent Henricus in Summ. l. 13. c. 40. §. 2. Fr. Emmanuel qq. Regul. tom. 3. a. 3. Barthol. a S. Fausto in thesauro Religiosorum, l. 3. q. 167. unde merito Ludov. Beja respons. casuum conscientia, p. 4. casu fin. vers. tertio, tenet professionem Novitii factam in mortis articulo esse validam, teneri tamen si convaluerit, & ex ea infirmitate non decesserit, complere postea integrum probationis annum, & professionem de novo emitte.

§. 5.

Qualiter annus probationis debeat esse integer, & continuus?

Communis tenet cum Suarez tom. 3. 2683 de Relig. l. 5. c. 15. quod debeat annus esse sic integer, ut nulla ei dies desit; unde communiter tradunt Doctores, hujus.